

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts konkurence@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

11.08.2020. Nr. 1.7-2/833

Ventspils pilsētas domei

Par pašvaldības SIA “Ventspils tirgus”

Konkurences padome (turpmāk – KP) ir saņēmusi Ventspils pilsētas domes (turpmāk – Pašvaldība) iesniegumu (turpmāk – Iesniegums), kurā lūgts KP sniegt viedokli par Pašvaldības līdzdalības saglabāšanu pašvaldības SIA “Ventspils tirgus” (turpmāk – Kapitālsabiedrība) atbilstoši Valsts pārvaldes iekārtas likuma (turpmāk – VPIL) 88.panta otrajai daļai.

Iesniegumam pielikumā pievienots materiāls par Pašvaldības līdzdalību Kapitālsabiedrībā, kā arī Pašvaldības izveidotās koleģiālās institūcijas Ekonomikas un budžeta komisijas 02.07.2020. sēdes protokola Nr.36, 6.§ izraksts, kura 1.punktā ieteikts saglabāt Pašvaldības līdzdalību Kapitālsabiedrībā, atzīstot to par atbilstošu VPIL 88.panta pirmās daļas 1., 2. un 3.punktam.

Pašvaldība un Kapitālsabiedrība ir veikušas VPIL 88.panta otrajā daļā paredzēto rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, kā arī konsultējušās ar nozari pārstāvošo nevalstisko organizāciju – biedrību “Latvijas Tirgu savienība”, saņemot tās atzinumu. Līdz ar to KP sniegs viedokli (atzinumu) par Pašvaldības veiktā izvērtējuma atbilstību VPIL 88.panta noteikumiem.

Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā ir noteikti VPIL 88.panta pirmajā daļā, proti, tiek novērsta tirgus nepilnība, radītas preces vai pakalpojumi vai pārvaldīti īpašumi, kas ir stratēģiski svarīgi valsts vai pašvaldības administratīvās teritorijas attīstībai vai valsts drošībai.

Savukārt, lai pamatotu, ka citādā veidā nav iespējams efektīvi sasniegt minētā panta pirmajā daļā noteiktos mērķus, publiskai personai ir nepieciešams veikt paredzētās rīcības juridisko un ekonomisko izvērtējumu, t.sk. ietekmes uz konkurenci izvērtējumu un iespējamo konkurences neitralitātes risku izvērtējumu, kā arī konsultēties ar kompetentajām institūcijām konkurences aizsardzības jomā un komersantus pārstāvošajām biedrībām vai nodibinājumiem.

Iesniegumam pievienotajā materiālā, Pašvaldības Kapitāla pārvaldības nodaļas 02.07.2020. ziņojumā norādīts Kapitālsabiedrības darbības mērķis, kas izriet no likuma “Par pašvaldībām” 15.pantā noteiktajām pašvaldības autonomajām funkcijām – “sekmēt tradicionālo kultūras vērtību (kultūras mantojuma) saglabāšanu un tautas jaunrades attīstību, atbalstot kultūras pieminekļu saglabāšanu, kā arī sekmēt saimniecisko darbību attiecīgajā Ventspils administratīvajā teritorijā, rūpēties par bezdarba samazināšanu un gādāt par attiecīgās teritorijas labiekārtošanu un sanitāro tīrību, saglabājot unikālo kultūrvēsturisko vidi, dot iespēju gan iedzīvotājiem, gan tūristiem Vecpilsētas tirgū vienuviet tik plašā sortimentā iegādāties Latvijas lauksaimniecības, augkopības un amatniecības produkciju, ko piedāvā mājražotāji, zemnieku saimniecības un citas personas”.

No Iesniegumam pievienotā materiāla, kā arī publiski pieejamā 2019.gada pārskata¹ secināms, ka Kapitālsabiedrības pamatdarbība sastāv no šādiem pakalpojumiem: tirgus uzturēšana un apsaimniekošana, tirdzniecības organizēšana – tirdzniecības vietu īre, tirdzniecības telpu un inventāra noma, produkcijas uzglabāšanas pakalpojumi, u.c. tamlīdzīgi pakalpojumi. Saskaņā ar NACE 2.red. kodu klasifikatoru Kapitālsabiedrības darbības nozare ir sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana vai pārvaldīšana (kods 6820). No KP rīcībā esošās informācijas secināms, ka Kapitālsabiedrība nesniedz citus papildu pakalpojumus.

Ņemot vērā minēto, secināms, ka Kapitālsabiedrības pamatdarbība pēc būtības sevī ietver pakalpojumus, kas saistīti ar tirdzniecības platformas nodrošināšanu konkrētajā administratīvajā teritorijā esošajiem lauksaimniekiem un amatniekiem.

Pašvaldība savā izvērtējumā norādījusi, ka, kaut gan Ventspils pilsētas administratīvajā teritorijā ir plašs piedāvājums ar iepirkšanās vietām, Ventspils pilsētas administratīvajā teritorijā un tuvējā apkārtnē Vecpilsētas tirgum alternatīvas tirdzniecības vietas nav, kur vienuviet iespējams pastāvīgi tik plašā apmērā nodrošināt vietējās produkcijas tirdzniecību tieši no produkcijas audzētājiem un amatniekiem. Tāpat izvērtējumā norādīts, ka pēdējo septiņu gadu laikā komersanti nav izrādījuši interesi par jauna tirgus (vai līdzīga veida tirdzniecības platformas) izveidi.

No KP iesniegtās informācijas secināms, ka konkrētā administratīvā teritorijā telpu un cita veida nekustamo īpašumu iznomāšanas tirgū nav atbilstoša piedāvājuma, piedāvājot izīrēšanai vietas un sniedzot citus saistītus pakalpojumus lauksaimniecības, augkopības un amatniecības produkcijas ražotājiem un citiem maziem uzņēmējiem tieši tradicionālajos tirgos², lai arī acīmredzami pastāv pieprasījums. Un tik tālu, cik Kapitālsabiedrība pati neiesaistās tirdzniecībā, bet nodrošina *platformu* tirdzniecībai minētām uzņēmēju grupām, KP nesaskata pamatu iebilst.

Šajā gadījumā nav mazsvarīgi arī apskatīt, vai līdzīgi pakalpojumi (piemēram, mazumtirdzniecībā tradicionālajos tirgos un lielveikalos) ir savstarpēji aizstājami. Lai arī vērtējums par konkrētās preces tirgu ir balstīts uz specifisku apstākļu novērtējumu katrā individuālā gadījumā, tomēr KP līdzšinējā prakse, definējot pārtikas preču mazumtirdzniecību ikdienas patēriņa preču mazumtirdzniecības veikalos, nenorāda uz to, ka tirdzniecība tradicionālos tirgos būtu aizstājama ar lielveikaliem³. Arī vērtējot ģeogrāfiskā aspektā, konkrētās preces tirgus parasti ir definēti lokāli administratīvās teritorijas robežās vai pat šaurāk⁴, kas norāda, ka visticamāk no pieprasījuma (patērētāju) puses nevarētu pastāvēt aizvietojamība arī starp vairāku pašvaldību administratīvās teritorijās ierīkoti tradicionāliem tirgiem.

Ievērojot minēto, KP pastāv pamats secināt, ka izskatāmajā gadījumā Kapitālsabiedrība sniedz konkrētos pamatpakalpojumus (tirdzniecības platformas nodrošināšana lauksaimniekiem un amatniekiem) tirgus nepilnības apstākļos, līdz ar to ir konstatējams VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktais priekšnoteikums, kad publiskas personas līdzdalība kapitālsabiedrībā ir saglabājama.

Ņemot vērā, ka ir konstatējams VPIL 88.panta pirmās daļas 1.punktā noteiktais priekšnoteikums, kā arī to, ka VPIL 88.panta pirmajā daļā noteiktie priekšnoteikumi nav kumulatīvi, KP izskatāmajā gadījumā nevērtēs pārējo divu priekšnoteikumu pastāvēšanu.

Attiecībā uz konkurences neitralitātes principa ievērošanu, kas nostiprināts

¹ Pašvaldības SIA “Ventspils tirgus” 2019.gada pārskats, http://site-940155.mozfiles.com/files/940155/2019_gada_parskats.pdf?1589349718

² Ministru kabineta 12.05.2010. noteikumu Nr.440 “Noteikumi par tirdzniecības veidiem, kas saskaņojami ar pašvaldību, un tirdzniecības organizēšanas kārtību” 2.10.punkts: Tirgus - noteikta teritorija, kurai pašvaldība piešķirusi tirgus statusu un kurā galvenokārt tiek pārdotas preces.

³ KP 12.01.2017. lēmums Nr.2, 29.punkts, https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/7VUAkv16Y2.pdf

⁴ KP 12.01.2017. lēmums Nr.2, 1.2.sadaļa, https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/7VUAkv16Y2.pdf
KP 30.11.2017. lēmums Nr.26, 3.2.sadaļa, https://www.kp.gov.lv/files/lemumu_pielikumi/vvL7heLuyF.pdf

Konkurences likuma 14.¹ pantā⁵, KP norāda, ka Pašvaldība un Kapitālsabiedrība nav veikušas konkurences neitralitātes pārkāpumu risku novērtējumu. Līdz ar to KP nav iespējams noteikt, vai pašvaldība un Kapitālsabiedrība savā darbībā nodrošina konkrētā principa ievērošanu.

Noslēgumā KP aicina pašvaldību turpmākos līdzdalības kapitālsabiedrībās izvērtējumus (t.sk. izvērtējumus, kas saistīti ar iespējamiem konkurences neitralitātes principa pārkāpumiem) veikt atbilstoši KP sagatavotajam materiālam “Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana”⁶ ietvertajiem ieteikumiem un izmantot KP izstrādāto pašnovērtējuma rīku par publiskas personas līdzdalību kapitālsabiedrībā⁷.

Ar cieņu
priekšsēdētāja p.i.

J.Račko

---

⁵ Konkurences likums [redakcija, kas ir spēkā no 2020.gada 1.janvāra]; <https://likumi.lv/ta/id/54890-konkurences-likums>

⁶ Priekšnoteikumi publiskas personas līdzdalībai kapitālsabiedrībā un tās izvērtēšana, 2019. Sk. šeit: https://ej.uz/lidzdalibas_izvertejums

⁷ Pašnovērtējuma rīks par publiskas personas līdzdalību kapitālsabiedrībā, 2020. Sk. šeit: https://ej.uz/pasnovertejuma_riks